

Rep.Nr.

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 2 DECEMBER 2013.

5DE KAMER

Arbeidsongeval
Op tegenspraak
Definitief

In de zaak:

I.V.R. ,

Appellant, vertegenwoordigd door Mr M.
HAEGEMANS loco Mr G. SOETE, advocaat te
Oostende.

Tegen:

N.V. ALLIANZ BELGIUM,

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mr. S.
PETEN, advocaat te Brussel.

□

□

□

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het
hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de Arbeidsrechtbank van Brussel op 13 december 2012,

- het verzoekschrift in hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 14 januari 2013;

- de conclusies en syntheseconclusies van de partijen;

Gelet op de door partijen neergelegde stukken.

Gehoord de partijen in hun middelen en verdediging ter openbare terechtzitting van 4 november 2013 waarna de

debatten gesloten werden en de zaak in beraad werd genomen.

I. FEITEN

De heer I.V.R. was als installateur van snookertafels in dienst van de NV Belgian Snooker, die voor het risico arbeidsongevallen verzekerd was bij Assubel Arbeidsongevallen, hierna genoemd Assubel, rechtsvoorganger van de NV Allianz Belgium, hierna genoemd de NV.

Op 29 september 1988 was de heer I.V.R. om 23.50 uur met een bestelwagen Mercedes, eigendom van de werkgever, betrokken in een ongeval op de autosnelweg E40 te Lede-Oordegem, richting Oostende. Bij dit ongeval kwam de heer B., een inzittende collega van de heer I.V.R. om het leven, en werd de heer I.V.R. ernstig gewond.

Met brief van 14 december 1988 meldde Assubel aan de heer I.V.R. dat de feiten van 29 september 1988 niet als arbeidsongeval en evenmin als arbeidswegongeval konden worden beschouwd, daar de omstandigheden van 'tijd' niet werden gerespecteerd.

Met aangetekende brief van 22 december 1988 betwistte de raadsman van de heer I.V.R. dit standpunt en stelde hij Assubel in gebreke het ongeval te aanvaarden als een arbeidsongeval.

Met brief van 12 januari 1989 bevestigde Assubel haar standpunt.

II. RECHTSPLEGING

a.-

Met inleidende dagvaarding van 10 februari 1989 vorderde de heer I.V.R. voor de Arbeidsrechtbank te Brussel te zeggen voor recht dat het ongeval van 29 september 1988 waarin hij werd gekwetst, een arbeidsongeval is, en te bevelen dat Assubel de door de arbeidsongevallenwetgeving verplichte uitkeringen moest doen, onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 BEF (247,89 euro) per dag dat zij na het vestrijken van een termijn van 8 dagen vanaf de betekening van het tussen te komen vonnis niet alle wettelijke formaliteiten vervulde en niet alle verplichte uitkeringen betaalde.

Hij vorderde tevens de veroordeling van Assubel tot de gerechtelijke intrest en tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, en de voorlopige uitvoerbaarheid van het vonnis zonder enige reserve.

b.-

Met vonnis van 13 december 2012 verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk doch ongegrond; zij veroordeelde de NV tot de kosten van het geding.

c.-

Er wordt geen melding gemaakt van een betekening van dit vonnis.

d.-

Met verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 14 januari 2013, tekende de heer I.V.R. hoger beroep aan tegen het vonnis dat op 13 december 2012 door de arbeidsrechtbank was gewezen. Hij vorderde dat het arbeidshof dit vonnis zou teniet doen en opnieuw recht doende, zijn oorspronkelijke vordering ontvankelijk en gegrond zou verklaren.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

IV. BEOORDELING

a.-

Artikel 8 § 1 van de Arbeidsongevallenwet Private Sector bepaalt dat eveneens als arbeidsongeval wordt aangezien, het ongeval dat zich voordoet op de weg naar en van het werk, waaronder wordt verstaan het normale traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt en omgekeerd.

Het afgelegde traject dient zowel geografische als chronologisch normaal te zijn: een omweg is een afwijking van het geografisch normale traject, een onderbreking is een afwijking van het chronologisch normale traject.

Wanneer de uitvoering van een arbeidsovereenkomst door een werknemer die een opdracht uitvoert buiten het bedrijf, eindigt terwijl hij naar zijn verblijfplaats of naar de zetel van het bedrijf terugkeert, is het ongeval dat hem op de terugweg overkomt, een

arbeidsongeval, tenzij het ongeval hem overkomt op een ogenblik dat hij de terugkeer naar zijn verblijfplaats of naar de zetel van het bedrijf om persoonlijke redenen heeft onderbroken, ook al bevindt hij zich geografisch op het traject naar zijn verblijfplaats of naar de zetel van het bedrijf.

(vgl. Cass. 19 maart 1990, Arr. Cass. 1989-90, 930)

Een plaats is niet langer de werkplaats van de werknemer wanneer de werknemer na zijn werk, er zonder wettige reden langer dan normaal verblijft en er niet meer onder het gezag van zijn werkgever staat.

(vgl. Cass. 9 juni 1997, J.T.T. 1997, 403)

De bewijslast bij onderbreking berust bij de werknemer of zijn rechthebbenden.

(vgl. Cass. 22 oktober 1962, Pas. 1963, I 240; Cass. 15 maart 1962, Pas. 1962, I 786)

Om het verantwoord karakter van een onderbreking na te gaan dienen volgende elementen te worden onderzocht:

(vgl. J. Petit, APR Tw. Arbeidsongevallen, E. Story-Scientia, Gent 2005, 177, nr. 238 e.v.)

- is de onderbreking onbeduidend, weinig belangrijk of juist wel belangrijk?

De duur van de onderbreking moet objectief beoordeeld worden.

(vgl. Cass. 4 oktober 1999, Arr. Cass. 1999, 1210)

- zijn er feitelijke elementen die een rechtstreekse, concrete en objectieve invloed op de duur van de onderbreking hadden?

Het gaat hierbij om bijzondere omstandigheden die maken dat een onderbreking als niet belangrijk moet worden beschouwd.

(vgl. Cass. 11 mei 1977, Arr. Cass. 1977, 928)

- wat is de reden van de onderbreking?

Het traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt of omgekeerd, kan worden beschouwd als normaal in de zin van artikel 8 § 1 van de Arbeidsongevallenwet, wanneer de onderbreking, waarvan de duur niet belangrijk is door een wettige reden is verantwoord; het traject is niet langer normaal wanneer de onderbreking belangrijk is en niet door overmacht is verantwoord.

(vgl. Cass. 13 november 1995, Arr. Cass. 1995, nr. 490; Cass. 8 december 1999, Arr. Cass. 1999, 1394)

b.-

In de aan het arbeidshof voorgelegde betwisting blijkt uit de verklaring die de heer I.V.R. aflegde aan de verbalisanten na het ongeval, zoals terug te vinden in het strafdossier:

- dat hijzelf en de heer B., die om een onduidelijke reden als zelfstandige actief was voor de werkgever van de heer I.V.R., op 29 september 1988 in opdracht van de werkgever zich begaven naar Kapelle-op-den-Bos, waar zij in zaal "D." het onderhoud van vier snookertafels dienden te doen;

- dat deze werkzaamheden geduurd hebben van ongeveer 11 uur 's morgens tot omstreeks 18.30 uur;

- dat zij vervolgens in dezelfde instelling enkele glazen bier hebben gedronken (volgens de heer I.V.R. hijzelf een viertal en de heer B. een tiental);

- de heer B. vroeg of de heer I.V.R. nog 'goesting' had om naar Mechelen te rijden om er twee scoreborden op te halen; zij vervolgens naar Mechelen zijn gereden doch er de weg niet konden vinden; de heer I.V.R. nog iets ging eten in een frituur en van de gelegenheid gebruik maakte om de weg te vragen naar de autostrade naar Oostende; dat hij zich niet kan herinneren hoe laat het dan was.

Vast staat alleszins dat het ongeval gebeurde om 23.50 uur.

c.-

Wat voorafgaat betekent dat tussen het ogenblik van de beëindiging van de werkzaamheden (omstreeks 18.30 uur) en het verkeersongeval (23.50 uur) een onderbreking van 5 uur en 20 minuten is geweest.

Zelfs indien men aanvaardt dat vanaf het opnieuw aanvatten van de terugweg naar de zetel van het bedrijf in Oostende tot het ogenblik van het ongeval één uur zou verlopen zijn, blijft de onderbreking 4 uur en 20 minuten te hebben geduurd.

Dit is ongetwijfeld een belangrijke onderbreking.

Er worden geen bijzondere omstandigheden aangetoond die maken dat de onderbreking niet belangrijk zou zijn geweest.

Vermits het gaat om een belangrijke onderbreking, dient de heer I.V.R. het bewijs te leveren van het bestaan van overmacht die deze belangrijke onderbreking zou verantwoorden.

Het traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt of omgekeerd, is niet langer normaal wanneer de onderbreking belangrijk is en niet door overmacht is verantwoord.

(vgl. Cass. 13 november 1995, Arr. Cass. 1995, nr. 490; Cass. 8 december 1999, Arr. Cass. 1999, 1394)

Zoals hoger aangegeven, rust de bewijslast bij onderbreking berust bij de werknemer of zijn rechthebbenden.

(vgl. Cass. 22 oktober 1962, Pas. 1963, I 240; Cass. 15 maart 1962, Pas. 1962, I 786)

Indien bijgevolg de heer I.V.R. voorhoudt dat de heer B. hem gevraagd had of hij nog 'goesting' had om naar Mechelen te rijden om er twee scoreborden op te halen, en zij vervolgens naar Mechelen zijn gereden doch er de weg niet konden vinden, dient hij van deze omstandigheden het bewijs te leveren en vervolgens minstens aannemelijk te maken dat deze per hypothese bewezen gebeurtenissen overmacht uitmaken die de belangrijkheid van de omweg zouden verantwoorden.

De heer I.V.R. levert dit bewijs niet, en komt niet verder dan een vaag verhaal over een vriendin van de heer B. waar verder alle details over ontbreken, en van een vruchteloze speurtocht door Mechelen, die een onbepaalde tijd geduurd zou hebben.

In die omstandigheden is de afwijking van de chronologisch normale weg niet verantwoord, werd de heer I.V.R. niet het slachtoffer van een arbeidsongeval of een arbeidswegongeval, zoals terecht door de arbeidsrechtbank geoordeeld in het bestreden arrest.

d.-

Ten onrechte argumenteert de heer I.V.R. dat de feiten wel als arbeidsongeval dienen te worden aangemerkt, daar de verplaatsing naar Mechelen gebeurde op last van de werkgever.

Dat deze verplaatsing gebeurde op grond van instructies van de NV Belgian Snooker wordt door geen enkel element bewezen of zelfs aannemelijk gemaakt.

Zelfs indien aanvaard zou worden dat de heer B., die klaarblijkelijk als zelfstandige voor de NV Belgian Snooker actief was, beschouwd zou moeten worden als werkgever van de heer I.V.R., dient uit de verklaring van deze laatste zelf te worden afgeleid dat hij geen instructie heeft gekregen om de schimmige reis naar Mechelen uit te voeren om er twee scoreborden op te halen.

De heer I.V.R. geeft immers aan dat de heer B. hem enkel heeft gevraagd of hij 'goesting' had om naar Mechelen te rijden om er twee scoreborden op te halen, wat niet wijst op een instructie doch enkel op een niet dwingend verzoek.

Om dezelfde reden dient ook op de vraag tot het bevelen van een getuigenverhoor niet te worden, ingegaan.

e.-

Tenslotte is het ten onrechte dat de heer I.V.R. argumenteert dat de arbeidsrechtbank in het bestreden vonnis het gezag van gewijsde van het vonnis van de Correctionele rechtbank te Dendermonde heeft miskend door niet te erkennen dat het verkeersongeval van 28 september 1988 een arbeidsongeval zou zijn. Immers, zo stelt de heer I.V.R., de NV Belgian Snooker werd burgerrechtelijk aansprakelijk gesteld aangezien de verkeersinbreuk door de heer I.V.R. werd in de bediening waarmee hij werd belast.

Artikel 23 Ger.W. bepaalt dat het gezag van het rechterlijk gewijsde zich niet verder uitstrekt dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt. Vereist is dat de gevorderde zaak dezelfde is, dat de vordering op dezelfde oorzaak berust en dat de vordering tussen dezelfde partijen bestaat, en door hen en tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is. Opdat er gezag van gewijsde zou zijn, dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- in beide zaken dient de gevorderde zaak dezelfde te zijn, dit wil zeggen de vordering moet in feite en in rechte hetzelfde resultaat willen bereiken.
- beide zaken moeten dezelfde oorzaak hebben
- beide zaken moeten tussen dezelfde partijen bestaan
- deze partijen moeten in dezelfde hoedanigheid zijn opgetreden.

(vgl. J. Petit, Sociaal procesrecht, Die Keure, Brugge 2000, 323, nr. 268)

Het voorwerp van de eis (de gevorderde zaak) is wat effectief gevorderd wordt.

De oorzaak van de vordering zijn de feitelijke gegevens die aan de eis ten grondslag liggen, het geheel van de rechtsfeiten en/of rechtshandelingen die het voorwerp van de eis kunnen schragen.

(vgl. J. Laenens, K. Broeckx, D. Scheers, P. Thiriar, Handboek gerechtelijk recht, tweede druk, Intersentia, Antwerpen - Oxford 2008, 93, nr. 149-150)

Om te beslissen of de exceptie van gezag van gewijsde kan worden aangenomen, moet worden gelet op grondbestanddelen van de twee rechtsvorderingen en worden onderzocht of de nieuwe aanspraak kan worden ingewilligd zonder het voordeel van de vorige beslissing ongedaan te maken.

(vgl. Cass. 16 maart 1972, Arr. Cass. 1972, 670; Cass. 27 mei 2004, Arr. Cass. 2004, nr. 290)

Vermits de vordering die werd gesteld voor de correctionele rechtbank niet hetzelfde resultaat beoogt als de betwisting die thans aan het arbeidshof wordt voorgelegd, niet bestond tussen dezelfde partijen en niet door hen tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is, heeft de beslissing van de correctionele rechtbank geen gezag van gewijsde waarmee het arbeidshof rekening dient te houden.

De vordering voor de correctionele rechtbank die aanleiding gaf tot de burgerlijke aansprakelijkheid van de NV Belgian Snooker, is een aansprakelijkheidsvordering als gevolg van een strafprocedure, de vordering die aan het arbeidshof wordt voorgelegd is een betwisting inzake arbeidsongevallen.

Voor de correctionele rechtbank was de NV Allianz Belgium of een van haar rechtsvoorgangers geen partij. In de procedure voor de correctionele rechtbank was de heer I.V.R. betichte, thans treedt hij op als beweerd slachtoffer van een arbeidsongeval.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond;

Verwijst de NV Allianz Belgium in de kosten van het geding, aan de zijde van de heer I.V.R. begroot op 160,36 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof en aldus vereffend.

Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel en ondertekend door :

D. RYCKX : Raadsheer.

G. JACOBS: Raadsheer in sociale zaken als werkgever,

M. VANDER EECKT : Raadsheer in sociale zaken als
werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT : Griffier,

G. JACOBS,

M. VANDER EECKT,

D. DE RAEDT,

D. RYCKX,

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 2 december 2013 door de heer D. RYCKX, Raadsheer, bijgestaan door D. DE RAEDT, griffier,

D. DE RAEDT,

D. RYCKX,